

Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Dobre praktyki
w zakresie podejmowania dodatkowego zatrudnienia
lub prowadzenia działalności gospodarczej przez dyrektora
instytutu badawczego lub osobę wyznaczoną do pełnienia
obowiązków dyrektora instytutu badawczego nadzorowanego
przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

*Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi*

Warszawa 2023 r.

I. Cel i podstawa prawna.

Celem niniejszego dokumentu jest wprowadzenie dobrych praktyk w zakresie podejmowania dodatkowego zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej przez dyrektora instytutu badawczego lub osobę wyznaczoną do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego nadzorowanego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Na wstępie wskazać należy, że zasady funkcjonowania organów instytutów badawczych określa ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498, z 2023 r. poz.1672), zwana dalej: „ustawą”.

Obecnie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nadzoruje dwanaście instytutów badawczych:

- ✧ Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego im. prof. Wacława Dąbrowskiego – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie;
- ✧ Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie;
- ✧ Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Radzikowie;
- ✧ Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu;
- ✧ Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy w Skierniewicach;
- ✧ Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza – Państwowy Instytut Badawczy w Olsztynie;
- ✧ Instytut Technologiczno-Przyrodniczy – Państwowy Instytut Badawczy w Falentach;
- ✧ Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach;
- ✧ Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu;
- ✧ Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy w Krakowie;
- ✧ Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy w Gdyni;
- ✧ Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach.

II. Dobre praktyki w zakresie podejmowania dodatkowego zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 28 ww. ustawy, dyrektor instytutu badawczego, a także jego zastępcy oraz główny księgowy nie mogą obejmować ani nabywać akcji lub udziałów spółek, w których akcje lub udziały ma instytut. Dyrektor, jego zastępcy oraz główny księgowy nie mogą także pozostawać ze spółkami określonymi w art. 28 ww. ustawy ust. 1 w stosunku pracy oraz świadczyć na innej podstawie usług lub pracy na rzecz tych spółek. Zakaz ten nie dotyczy zasiadania w radach nadzorczych lub komisjach rewizyjnych takich spółek.

Ponadto dyrektora instytutu badawczego, jego zastępców oraz głównego księgowego w okresie trwania stosunku pracy obowiązuje zakaz prowadzenia działalności konkurencyjnej określony w odrębnej umowie. Jednakże zgodnie z art. 47 ust. 2 ww. ustawy osoby zatrudnione na stanowisku dyrektora instytutu badawczego, mogą podejmować dodatkowe zatrudnienie w ramach stosunku pracy lub prowadzić działalność gospodarczą, za zgodą ministra nadzorującego. W obiegu prawnym nie funkcjonuje zatem przepis zabraniający wprost podejmowania dodatkowego zatrudnienia poza macierzystym instytutem.

Wykonywanie przez dyrektora instytutu badawczego dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub prowadzenie działalności gospodarczej bez zgody ministra nadzorującego powoduje wygaśnięcie powołania.

Niniejszy dokument przygotowano w celu ujednoczenia dotychczasowej praktyki sprawowania nadzoru w tym obszarze i obejmuje on swoim zakresem zagadnienia związane z podejmowaniem dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej przez dyrektora instytutu badawczego lub osobę wyznaczoną do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego nadzorowanego, przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

1. Wyrażanie zgody na podejmowanie dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub prowadzenie działalności gospodarczej przez dyrektora instytutu badawczego lub osobę wyznaczoną do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego.

O zgodę na dodatkowe zatrudnienie w ramach stosunku pracy lub prowadzenie działalności gospodarczej, dyrektor instytutu badawczego lub osoba wyznaczona do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego powinni wystąpić do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, każdorazowo przed podpisaniem umowy, także w sytuacji kiedy umowa nie jest wymagana.

Zgodnie z art. 47 ust. 2 ustawy o instytutach badawczych, osoby zatrudnione na stanowisku dyrektora instytutu badawczego, mogą podejmować dodatkowe zatrudnienie w ramach stosunku pracy lub prowadzić działalność gospodarczą, za zgodą ministra nadzorującego. **Wykonywanie przez dyrektora instytutu badawczego dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub prowadzenie działalności gospodarczej bez zgody ministra nadzorującego powoduje wygaśnięcie jego powołania.**

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi powyższe zgody wydawane są na podstawie pisemnego wniosku składanego przez zainteresowanego dyrektora instytutu badawczego. Powyższe zasady powinny być stosowane także przez osobę wyznaczoną do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego.

Realizacja zadań w ramach dodatkowego zatrudnienia może odbywać się wyłącznie w sposób niekolidujący z zadaniami i obowiązkami służbowymi wynikającymi z zajmowanego stanowiska dyrektora lub osoby wyznaczonej do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego.

W przypadku zamiaru podjęcia lub wykonywania przez dyrektora instytutu badawczego lub osobę wyznaczoną do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej, powinien on złożyć wniosek o udzielenie zgody przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do właściwego departamentu nadzorującego instytuty badawcze w MRiRW.

W przypadku gdy dyrektor instytutu badawczego lub osoba wyznaczona do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego zamierza podjąć zatrudnienie w ramach stosunku pracy w urzędach państwowych, organach towarzystw naukowych i zawodowych; organach wymiaru sprawiedliwości; instytucjach kultury czy też we władzach Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności – zgoda Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie jest wymagana (art. 47 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych).

Dobłą praktyką jest, aby dyrektor instytutu badawczego lub osoba wyznaczona do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego, a także zastępca dyrektora instytutu badawczego ds.

naukowych, informował Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęciu dodatkowego zatrudnienia w ww. instytucjach, niezwłocznie po zaistnieniu tego faktu.

2. Dodatkowe zatrudnienie z tytułu pełnienia funkcji promotora lub recenzenta

Zgodnie z art. 183 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, 1088, 1234, 1672): „zarówno nauczyciel akademicki jak i pracownik naukowy nie może bez uzasadnionej przyczyny uchylić się od pełnienia funkcji promotora, promotora pomocniczego, recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora, a także funkcji recenzenta, o którym mowa w art. 238 ust. 2”. Przedmiotowa ustawa precyzuje również wysokość jednorazowego wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji promotora lub recenzenta. W takich sytuacjach zgoda ministra nadzorującego nie jest wymagana.

W przypadku wyznaczenia dyrektora instytutu badawczego lub zastępcy dyrektora instytutu badawczego do pełnienia funkcji promotora lub recenzenta należy każdorazowo, bez zbędnej zwłoki, powiadomić o tym fakcie właściwy departament nadzorujący instytuty badawcze w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Do informacji należy dołączyć kopię pisma powierzającego pełnienie ww. funkcji.

3. Przedmiot umowy nie może stanowić działalności konkurencyjnej wobec instytutu.

Zgodnie z ustawą o instytutach badawczych, dyrektora instytutu badawczego oraz jego zastępców lub osobę wyznaczoną do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego, obowiązuje zakaz prowadzenia działalności konkurencyjnej określony w odrębnej umowie.

Zakaz konkurencji polega na niedokonywaniu, samemu lub za pośrednictwem innych podmiotów wszelkich czynności formalnych i nieformalnych, faktycznych i prawnych, konkurencyjnych w stosunku do Instytutu, a także na powstrzymaniu się od wykonywania wszelkich innych czynności faktycznych i prawnych, które mogłyby skutkować powstaniem ryzyka wykorzystania jakichkolwiek zasobów mienia instytutu przez podmioty z nim konkurujące.

Czynnościami objętymi zakazem konkurencji, bez względu na ich odpłatny albo nieodpłatny charakter są, w szczególności:

- prowadzenie konkurencyjnej wobec instytutu, działalności gospodarczej we własnym imieniu lub wspólnie z innymi osobami, na własny rachunek lub na rzecz osób trzecich, a także zarządzanie taką działalnością;
- zasiadanie w organach podmiotów konkurencyjnych wobec instytutu, a także uczestniczenie w radach (w tym radzie naukowej innego instytutu badawczego), komisjach, komitetach, zespołach i innych podobnych sformalizowanych grupach ściśle związanych z działaniem podmiotu konkurującego z instytutem, a także sprawowanie funkcji doradczych i opiniodawczych w takich podmiotach, z wyjątkiem organów podmiotów, do których dyrektor lub zastępca dyrektora został wskazany/skierowany przez ministra nadzorującego;

- występowanie w charakterze przedstawiciela, pełnomocnika albo prokurenta podmiotów konkurencyjnych wobec instytutu;
- podejmowanie zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub wykonywanie zajęć, również pośrednio, w ramach innych stosunków prawnych, na rzecz podmiotu prowadzącego działalność konkurencyjną wobec instytutu;
- zasiadanie w zarządach i radach spółek prowadzących działalność konkurencyjną wobec instytutu, a także posiadanie akcji i udziałów w konkurencyjnych spółkach prawa handlowego lub wkładów albo udziałów w innych konkurencyjnych podmiotach.

Zakaz konkurencji obejmuje także obowiązek zachowania w tajemnicy wszelkich informacji, których ujawnienie mogłoby narazić instytut na szkodę, a o których dyrektor instytutu badawczego, osoba wyznaczona do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego lub zastępca dyrektora instytutu badawczego dowiedział się w związku z wykonywaniem powierzonych mu obowiązków, w szczególności tych informacji, w stosunku do których podjęte zostały niezbędne działania w celu zachowania ich poufności.

4. Podejmowanie dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub prowadzenie działalności gospodarczej przez zastępcę dyrektora instytutu badawczego.

Przepisy art. 47 ust. 2 ustawy o instytutach badawczych nie nakładają na zastępcę dyrektora instytutu badawczego obowiązku występowania do organu nadzorującego, w tym przypadku do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z wnioskiem o wyrażenie zgody na podjęcie dodatkowego zatrudnienia.

Dobłą praktyką jest, aby zastępca dyrektora instytutu badawczego, w szczególności zastępca dyrektora instytutu badawczego ds. naukowych, informował Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęciu dodatkowego zatrudnienia, niezwłocznie po zaistnieniu tego faktu.

Informację taką w formie dokumentu opatrzonego podpisem należy skierować do właściwego departamentu nadzorującego instytuty badawcze w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Również w przypadku podjęcia dodatkowego zatrudnienia przez zastępcę dyrektora instytutu badawczego należy zwrócić uwagę, aby realizacja zadań w ramach dodatkowego zatrudnienia odbywała się wyłącznie w sposób niekolidujący z zadaniami i obowiązkami służbowymi wynikającymi z zajmowanego stanowiska.

5. Wzór wniosku o wyrażenie zgody na dodatkowe zatrudnienie dyrektora instytutu badawczego lub osoby wyznaczonej do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego nadzorowanego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Wniosek o wyrażenie przez ministra nadzorującego zgody na dodatkowe zatrudnienie dyrektora instytutu badawczego lub osoby wyznaczonej do pełnienia obowiązków dyrektora instytutu badawczego nadzorowanego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
Wnioskodawca:	
<i>Instytut:</i>	
<i>Imię i nazwisko:</i>	
<i>Stanowisko:</i>	
Szczegółowe informacje o dodatkowym zatrudnieniu:	
<i>Podmiot:</i>	
<i>Podstawa prawna:</i>	
<i>Forma zatrudnienia:</i>	
<i>Okres trwania zatrudnienia:</i>	
Uzasadnienie:	
Oświadczam, że realizowane zadania nie będą stanowić działalności konkurencyjnej wobec Instytutu oraz będą odbywać się w sposób niekolidujący z zadaniami i obowiązkami służbowymi wynikającymi z zajmowanego stanowiska.	
Oświadczam, że informacje zawarte we wniosku są zgodne ze stanem faktycznym i prawnym.	
<i>Miejscowość, data:</i>	
<i>Podpis:</i>	

KLAUZULA INFORMACYJNA

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), dalej również „RODO” informujemy, iż:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych zawartych we wniosku jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW), z siedzibą w Warszawie (00-930), ul. Wspólna 30.
2. W sprawach związanych z ochroną danych osobowych należy kontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych (iod@minrol.gov.pl).
3. Dane osobowe są przetwarzane na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w związku z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytucjach badawczych oraz ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.
4. Dane osobowe przetwarzane są w celu realizacji zadań związanych z nadzorem MRiRW nad instytucjami badawczymi w obszarze objętym wnioskiem oraz archiwizacji dokumentacji.
5. Dane osobowe nie będą przetwarzane w innym celu niż określony w pkt 4.
6. Dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.
7. Dane osobowe zawarte we wniosku będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania oraz wymagany przepisami ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz regulacjami wewnętrznymi Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczącymi archiwizacji, tj. obowiązującego w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jednolitego Rzeczkowego Wykazu Akt.
8. Osoba, której dane dotyczą ma prawo do żądania od administratora danych osobowych dostępu do danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia ich przetwarzania, wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania i przenoszenia danych w sytuacjach przewidzianych prawem. Wymienione prawa mogą być ograniczone, w sytuacji, gdy administrator jest zobowiązany prawnie do przetwarzania danych w celu realizacji obowiązku ustawowego.
9. Odbiorcami danych osobowych będą wyłącznie podmioty uprawnione do uzyskania danych osobowych na podstawie przepisów prawa oraz podmioty z którymi Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zawarło umowy powierzenia przetwarzania danych w zakresie świadczonych przez nie na rzecz Ministerstwa usług.
10. Osobie, której dane są przetwarzane przysługuje prawo do wniesienia skargi do krajowego organu nadzorczego działającego na podstawie obowiązujących przepisów, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (na adres: ul. Stawki 2, 00 - 193 Warszawa).
11. Dane osobowe nie będą poddane zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.
12. Podanie danych jest dobrowolne, jednakże odmowa podania danych uniemożliwi realizację zadań związanych z nadzorem MRiRW nad instytucjami badawczymi w przedmiotowym obszarze.